

Wetgeving

Het gebruik, het bezit en het verhandelen van drugs zijn strafbare feiten die in de wet vermeld staan. De drugswetgeving maakt wat bestraffing betreft onderscheid tussen cannabis en andere illegale drugs. De straf verschilt ook naargelang het om minderjarigen of meerderjarigen gaat.

Cannabis

De wetgeving

De wetgeving stelt dat volwassenen die cannabis bezitten voor persoonlijk gebruik, we spreken dan over maximum drie gram of één geteelde plant, niet meer automatisch vervolgd worden. Het wel of niet vervolgen, hangt af van het parket.

Andere omstandigheden dan 'persoonlijk gebruik' zijn wel strafbaar. Zo is het verboden om te dealen en om onder invloed te rijden. Ook in het geval van gebruik in het bijzijn van een minderjarige of bij verstoring van de openbare orde, wordt er vervolgd. Als je cannabis invoert, vervoert of niet voor eigen gebruik koopt, wordt er steeds een geldboete en een gevangenisstraf opgelegd.

De rechtbank

De correctionele rechtbank legt voor bezit een geldboete tussen 75 en 500 euro op, als het gebruik samengaat met verstoring van de openbare orde of als het een herhaling is binnen hetzelfde jaar. De wet voorziet ook in een gevangenisstraf van 3 maanden tot 1 jaar bij verzwarende omstandigheden.

Als het parket beslist om niet tot vervolging over te gaan, zijn er twee mogelijkheden. Ten eerste kan het parket beslissen om de zaak zonder gevolg te klasseren. In dat geval krijgt de gebruiker slechts een waarschuwing. Hierbij kan het parket de gebruiker ook doorverwijzen naar de hulpverlening of hem een alternatieve maatregel opleggen, zoals het volgen van een vorming of een werkstraf. Een tweede mogelijkheid is het opleggen van een minnelijke schikking. Dit betekent dat de gebruiker niet voor de rechtbank moet verschijnen als hij een bepaald bedrag betaalt.

Illegale drugs

De wetgeving

De wetgeving is minder soepel wanneer het gaat om andere illegale drugs. De algemene regel is dat de rechter een gevangenisstraf van 3 maanden tot 5 jaar en een geldboete van 5000 tot 500.000 euro kan opleggen.

Het parket zal niet altijd tot vervolging over gaan. Het kan, net als bij de wetgeving rond

Drugsgebruik: een strafbaar feit?

Geschreven door Anneleen Oyen

cannabis, de zaak seponeren of een minnelijke schikking voorstellen. Soms volgen er alternatieve maatregelen zoals verplicht hulp zoeken, vorming volgen of werken voor de gemeenschap. Afhankelijk van de ernst van de situatie wordt de straf zwaarder.

De rechtbank

Als de zaak wordt doorverwezen naar de correctionele rechtbank, kan de rechtbank een gevangenisstraf en een geldboete opleggen. Maar ze kan ook beslissen de straf op te schorten of uit te stellen onder bepaalde voorwaarden: geen gebruik van drugs, geen contact met drugsgebruikers, ambulante begeleiding of residentiële opname en regelmatig contact onderhouden met de justitie-assistent. Strafofschorting wil zeggen dat de rechtbank geen straf uitspreekt, zolang die voorwaarden nageleefd worden. Bij strafuitstel wordt er wel een straf uitgesproken, maar die wordt niet uitgevoerd als de gebruiker zich aan de voorwaarden houdt. Een justitie-assistent ziet toe op naleving van de voorwaarden.

Justitie en hulpverlening

Justitie en hulpverlening in België streven de laatste jaren naar een goede verstandhouding. Sinds 1997 geldt het principe van het 'ultimatum remedium' in het Belgische drugbeleid. Dit principe stelt dat drugsgebruikers eerder naar de hulpverlening dan naar de gevangenis worden gestuurd. Wel wordt er steeds een gevangenisstraf en een geldboete opgelegd als het gaat om zware drugsmisdrijven, zoals dealen en steeds opnieuw hervallen in het gebruik, of wanneer er bijvoorbeeld sprake is van verzwarende omstandigheden.

Drugsgebruik: een strafbaar feit?

Geschreven door Anneleen Oyen

Omdat justitie en hulpverlening de samenwerking proberen te verbeteren, zijn er hulpverleningsprogramma's en drugshulpconsultaties in gevangenissen. Met de drugshulpconsultaties worden de gedetineerden wegwijs gemaakt in de wereld van hulpverlening en opnames. De consultatie is bedoeld voor gedetineerden bij wie hun voorwaardelijke vrijheid of strafeinde nadert.

Anneleen Oyen